

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 524/2024
30.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца „Еurobank Direktna“ а.д. Београд, чији је пуномоћник Дејан Вуковић, адвокат из ..., против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Драган Милановић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4392/22 од 04.10.2023. године, у седници одржаној 30.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4392/22 од 04.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву П 83/21 од 23.06.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе тужиоца поднеском од 07.10.2021. године. Ставом другим изреке, стављено је ван снаге решење о извршењу Основног суда у Вршцу И (Ив) 189/20 од 01.12.2020. године у целости. Ставом трећим изреке, усвојен је преиначени тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу исплати 1.405.559,98 динара на име главног дуга са законском затезном каматом од 25.06.2020. године до исплате, као и 3.810.823,08 динара на име обрачунате а неисплаћене затезне камате до 24.06.2020. године. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 360.439,51 динар са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4392/22 од 04.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене као неоснована и потврђена пресуда Вишег суда у Панчеву П 83/21 од 23.06.2022. године у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу четвртом изреке пресуде Вишег суда у Панчеву П 83/21 од 23.06.2022. године тако што је обавезана тужена да исплати тужиоцу износ од 320.389,51 динар на име трошкова парничног поступка са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршност пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању правни претходник тужиоца „Pireus Atlas bank“ а.д. Београд је са туженом 29.03.2006. године закључио уговор о кредиту којим је туженој одобрен кредит од 40.000 евра за адаптацију објекта – у динарској противвредности, са роком отплате од 120 месеци. Истог дана тужена је ради обезбеђења потраживања повериоца по закљученом уговору о кредиту дала заложну изјаву којом је безусловно и неопозиво пристала да поверилац на основу исте заложне изјаве без њене воље и сагласности у Регистру непокретности изврши упис хипотеке првог реда у своју корист на локалу означеном број 2 површине 15,60м² са заједничким WC-ом, са локалом број 2 у површини од 1,51м², локалом означеним бројем 2А у површини од 9,58м² са заједничким WC-ом са локалом број 2 у површини 1,51м², све у згради саграђеној на кат. парц. .. на ... број ..., КО Тужилац као давалац кредита је овлашћена да без сагласности корисника кредита може наплатити потраживање из цене добијене продајом локала у вансудском поступку сходно Закону о хипотеци и без подношења тужбе, изјава је оверена код Општинског суда у Вршцу под Ов 1009/06 дана 29.03.2006. године. Извршен је упис у земљишне књиге на основу заложне изјаве и укњижено је заложно право првог реда у износу од 40.000 евра у динарској противвредности. По уговору о кредиту тужена је плаћала рате до октобра 2007. године, а од тада па до марта 2009. године плаћала је рате са закашњењем. Марта 2009. године банка је због неуредног плаћања доспелих рата кредита кредит прогласила доспелим. Након тога, тужилац је упутио опомену туженој о продаји наведених непокретности и послала обавештење о продаји хипотекарне непокретности. Решење о продаји хипотекарне непокретности постало је правноснажно 29.10.2011. године, а предметну непокретност је купио ББ из ... 11.01.2017. године. Уговор је солемнизован од јавног бележника Владимира Шинжара под Опу 11-2017 за износ од 21.315 евра и у тој противвредности је тужилац делимично намирен. Остао је дуг који је путем вештачења утврђен а у висини од 1.405.559,98 динара – главни дуг са законском затезном каматом од 25.06.2020. године као и износ од 3.810.823,08 динара што представља обрачунату неисплаћену затезну камату до 24.06.2020. године. Обрачун је извршен са даном 24.06.2020. године.

При овако утврђеном чињеничном стању првостепени суд је закључио да потраживање тужиоца није застарело. Дуг јесте проглашен доспелим марта 2009. године, али је тужилац прекинуо застарелост након укњижбе заложног права и покретањем поступка продајом непокретности јер је тужилац 05.10.2011. године поднео захтев за забележбу хипотекарне продаје а која забележба је извршена у корист правног претходника тужиоца. Значи застарелост је прекинута 05.10.2011. године а рок од 10 година почео је поново да тече. Предлог за извршење је поднет 30.11.2020. године што очигледно указује да потраживање тужиоца није застарело јер је утужен у оквиру десетогодишњег рока застарелости који се односи на дуг по основу уговора о кредиту а све сагласно члану 371. ЗОО. Тужилац је предузео радњу ради наплате потраживања и тиме је прекинута застарелост.

Овакву правну аргументацију у свему је прихватио и другостепени суд.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право. Стоји чињеница да је тужилац прогласио дуг доспелим марта 2009. године. Међутим, у току 2011. године тачније 05.10.2011. године дошло је до прекида застаревања потраживања с обзиром да је тужилац покренуо поступак вансудске наплате новчаног износа на основу установљене хипотеке. Вештачењем је правилно утврђено колика је висина дуга а колики дуг чини обрачуната законска затезна камата до 24.06.2020. године. Према члану 371. ЗОО застарелост потраживања из уговорног односа наступа протеком рока од 10 година. Међутим, овај рок застарелости у конкретном случају не може се везивати за дан када је тужилац прогласио дуг доспелим марта 2009. године с обзиром да је исти предузео радњу наплате потраживања подношењем предлога наплате путем продаје непокретности на коју је установљена хипотека и то дана 05.10.2011. године. С тим даном је прекинута застарелост, почиње тећи нови рок застарелости у трајању од 10 година.

Неосновани су наводи из ревизије тужене да је у конкретном случају суд погрешно ценио да ли постоји застарелост потраживања с обзиром да је тужилац прогласио дуг доспелим марта 2009. године, а ово из разлога што је те наводе тужена већ изнела и у току првостепеног поступка и у жалби а што су нижестепени судови правилно оценили као неоснованим приговор и о томе дали разлоге које прихвата и Врховни суд. Подношењем предлога за наплату потраживања на основу продаје заложне непокретности тужилац је прекинуо рок застарелости а поступак је проведен у свему у складу са одредбама Закона о хипотеци. Како тужилац није наплатио своје потраживање у целости, то има право на наплату преосталог дела потраживања од тужене.

Имајући у виду напред изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић